

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite maksuttoman toisen asteen koulutuksen turvaamiseksi nuorille

Kaupunginvaltuusto 10.06.2024 § 55

Sosialidemokraattisen puolueen valtuustoryhmä ym. tekivät seuraavan valtuustoaloitteen:

”Salon kaupungin turvattava nuorille maksuton toisen asteen koulutus

Orpon hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä useista leikkauksista. Erityisen haitallinen leikkaus on koulutuksen järjestäjäkin koskettava päätös rajoittaa toisen asteen opiskelijoiden maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkimomaksuja sen vuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta. Toimenpiteellä tavoitellaan vain 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä valtakunnallisesti, mutta toteutuessaan se lisää nuorten ja perheiden eriarvoisuutta.

Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toiseen asteen tutkinnon suorittamisella on myös selvä vaikutus myöhempään sijoittumiseen työmarkkinoille. Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin ja perheisiin lisäten eriarvoisuutta kaikkialla Suomessa. Päätetyllä koulutusleikkauksella saavuttaisiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä ja se lisäisi nuorten eriarvoisuutta sekä kaventaisi vähintään osan nuorista tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden kerääminen pois opiskelijoilta sekä e-kirjalisenssien katkaiseminen kesken abiturienttivuotta tai opintojen loppurutistusta on arkijärjen vastaista ja erittäin haastavaa toteuttaa. Se myös lisäisi jo entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnon valmistumiseen. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen nuorilta opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallintotaakkaa sekä -kuluja kunnille.

Valtuutetuille kuuluvaa aloiteoikeutta käyttäen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että:

1. Salon edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa yllä mainituilla perusteilla

ja

2. Salo päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.

Salossa 10.6.2024

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Kaisa Palohonka
Eetu Sadeharju
Saku Nikkanen

Piia Keto-oja
Satu Parttimaa
Pia Hellström
Jarkko Anttila
Simo Paassilta
Kaarlo Alanko
Riku Hatakka (nuorisovaltuutettu)
Simo Vesa
Timo Tammi”

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen valmisteltavaksi.

Tiedoksianto Sivistyspalveluiden johtaja
Opetusjohtaja

Opetuslautakunta 01.10.2024 § 91
3410/00.02.50/2024

Valmistelija opetusjohtaja Inkeri Lahti, inkeri.lahti@salo.fi, 02 778 4688.

Valtion kehysriihessä päätettyä toisen asteen oppimateriaalien maksuttomuuden rajausta ei toteuteta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt korvaavasta säästöstä ehdotuksen, joka sisältyy valtiovarainministeriön talousarvioehdotukseen.

Salon lukiokoulutuksen talousarviossa on varattu opetusmateriaalimäärärahat kaikille opiskelijoille vuodelle 2025.

Esittelijä Sivistyspalveluiden johtaja

Päätösehdotus Opetuslautakunta päättää antaa edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen. Lisäksi opetuslautakunta toimittaa valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle sekä ehdottaa, että aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto Kaupunginhallitus